

# REFERAT

## fra møte i Landsrådet for saueavl 4. april 2002

**Møtested:** Lagskontoret, Parkveien 71, Oslo

**Deltakere:** Sigurd Krekke  
Kjell Horten  
Tormod Ådnøy  
Ken Lunn  
Per Liahagen  
Lars Bryhni (observatør)  
Leiv Sigbjørn Eikje (observatør)  
Inger-Johanne Holme (observatør)  
Ewa Wallin (observatør)  
Signe Dahl (observatør, sekretær)

Rolf Aass meldte forfall på møtedagen.

Møtet startet kl. 10.15 og ble avsluttet kl. 18.00.

### Saksliste

- 1/02 Godkjenning av innkalling og referat fra forrige møte
- 2/02 Fagrapport 2001
- 3/02 Regnskap 31.12.2001
- 4/02 Budsjett 2002
- 5/02 Fordeling av midler til fylkesvist avlsarbeid for 2002
- 6/02 Embryoimport fra Island
- 7/02 Rådgivende priser for kåra værlam og avkomsgranska værer 2002
- 8/02 Godkjenning av og tilskott til væreringer 2001/2002
- 9/02 Foreløpige resultater fra analyse av væreringene
- 10/02 Stimulering av ringene
- 11/02 Søknad fra ring 163 Sunnfjord sjeviotring om økt eliteparingsandel
- 12/02 Regler for kåring av værlam, kjøttkåring og opplæringsmateriell for kåringsdommere
- 13/02 Morsevneindeks basert på vårvekt
- 14/02 Sammenslåing av indekspuljer
- 15/02 Uttak av seminværer
- 16/02 Brev fra Hordaland om seminestasjoner på Vestlandet
- 17/02 Tidspunkt for neste møte
- 18/02 Orienteringssaker
  - a) Spælavl
  - b) Avlsarbeid i sjukdomsområder/møte med Statens dyrehelsetilsyn
  - c) Fireårig prosjekt "Semin i sauavlen"
  - d) Forslag om kandidat til Bækkedalfondets ærespris
  - e) Kontaktmøte Buskerud/Vestfold/Telemark 25. januar 2002
  - f) Møte i genressursutvalget 30. januar 2002
  - g) Møte om FAO-rapport om husdyrgenetiske ressurser 8. februar 2002
  - h) Registrering i buskaper med gammel spæl 19.-20. februar 2002
  - i) Kontaktmøte/Årsmøte Finnmark sau- og geitalslag 9. mars 2002
  - j) Kontaktmøte Hordaland 12. mars 2002
  - k) Kontaktmøte Sogn og Fjordane 15.-16. mars 2002
  - l) Møte mellom sjeviotringene 16. mars 2002
- 19/02 Eventuelt

**Sak 1/02 Godkjenning av innkalling og referat fra forrige møte**

**Vedtak:** Innkalling og referat ble godkjent uten merknader.

**Sak 2/02 Fagrapport 2001**

Utkast til fagrapport ble lagt fram for landsrådet.

**Vedtak:** Framlagt fagrapport for 2001 godkjennes med påpekte rettinger. For 2002 ønskes statistikk som viser seminbruk i ring og lam stilt til kåring (i tillegg til lam kåret).

**Sak 3/02 Regnskap 31.12.2001**

Regnskap for landsrådet for 2001 ble lagt fram på møtet.

**Vedtak:** Landsrådet tar regnskap for 2001 til etterretning.

**Sak 4/02 Budsjett 2002**

Utkast til budsjett for landsrådet for saueavl ble lagt fram på møtet. Det er nå klart at Nsg har fått omsøkt støtte til prosjekt "Saueavl med kunstig sædooverføring". Avhengig av når prosjektet startes opp, redusert stillingsandel og tidspunkt for oppstart etter svangerskapspermisjon for småfeksulentene, er det rom for en del innleide tjenester. Dette må avklares etterhvert.

**Vedtak:** Landsrådet for saueavl godkjenner framlagte budsjett.

**Sak 5/02 Fordeling av midler til fylkesvist avlsarbeid for 2002**

Nsg har for 2002 fått tildelt kr 700 000,- til fylkesvist avlsarbeid på sau og geit. Utkast til fordeling av midler til fylkesvist avlsarbeid er vist i tabellen:

Østfold sau	10 000	Rogaland geit	3 500
Akershus sau	10 000	Hordaland sau	60 000
Hedmark sau	65 000	Hordaland geit	6 500
Hedmark geit	20 000	Sogn og Fj. sau	50 000
Oppland sau	65 000	Sogn og Fj. geit	35 000
Oppland geit	20 000	Møre og R. sau	10 000
Buskerud sau	65 000	Møre og R. geit	17 000
Buskerud geit	10 000	Sør-Tr. sau	20 000
Vestfold sau	10 000	Nord-Tr. sau	20 000
Telemark sau	17 000	Nordland sau	70 000
Telemark geit	4 000	Nordland geit	15 000
Aust-Agder sau	10 000	Troms sau	16 000
Vest-Agder sau	10 000	Troms geit	28 000
Rogaland sau	60 000	Finnmark sau	13 000

**Vedtak:** Landsrådet for saueavl godkjenner foreslått tildeling av midler til fylkesvist avlsarbeid.  
Landsrådet vil påpeke overfor styret i Norsk sau- og geitalslag at det er for lite midler til å få til forsvarlig gjennomføring av det fylkesvise avlsarbeidet og at det er et stort behov for å skaffe ytterligere midler på kort og lang sikt. Landsrådet vil be styret om å ta kontakt med Fagsenteret for kjøtt for å be om finansiering vha. trekk pr. kg kjøtt eller annen form for finansiering.  
I tillegg nedsetter landsrådet en arbeidsgruppe bestående av Kjell Horten (leder), Per Liahagen og Ken Lunn som skal komme med forslag til framtidig drift og finansiering av arbeidet i avlsutvalgene.

### **Sak 6/02 Embryoimport fra Island**

Utkast til avtale mellom Kvinesdal spælseminring og Norsk sau- og geitalslag ble lagt fram på møtet. Endelig økonomisk oversikt over prosjektet ble også lagt fram. Det er nå kommet muntlig tilsagn om tilskott fra Kvinesdal kommune. Overskridelsene i forhold til budsjett skyldes flere forhold, blant annet sjukdomsforebyggende krav om opphold i Norge i et visst antall dager for utenlandsk arbeidskraft i forbindelse med embryoinnlegging.

**Vedtak:** Landsrådet for saueavl godkjenner utkast til avtale mellom Kvinesdal spælseminring og Norsk sau- og geitalslag etter påpekt korrigerings. Det gjenstående underskuddet dekkes innenfor landsrådets budsjett for 2002.

### **Sak 7/02 Rådgivende priser for kåra værlam og avkomsgranska værer 2002**

Gjeldende rådgivende priser ble lagt fram på møtet.

**Vedtak:** Rådgivende priser for kåra værlam og avkomsgranska værer endres ikke i 2002.

### **Sak 8/02 Godkjenning av og tilskott til væreringer 2001/2002**

Søknader om godkjenning av væreringer ble lagt fram på møtet. Det ble også orientert om at det enda ikke har vært mulig å få til møte med Statens dyrehelsetilsyn mht. miniringdrift i Rogaland og Hordaland. Svarbrev fra ring 241, 242 og 245 (som har drevet linjeavl i Nordland) ble lagt fram på møtet. Ring 245 ønsker å legge om til ordinær ringdrift, mens ring 241 og 242 vurderer å innstille ringdriften.

**Vedtak:** Godkjenning av og tilskott til væreringer i Rogaland og Hordaland utsettes til neste møte. Pelssauringene gis dispensasjon fra kravet om 600 søyer og 12 prøveværer for sesongen 2001/2002. Ring 104, 162, 173 og 186 tilskrives og gis beskjed om at søyetall/antall prøveværer må økes så snart som mulig dersom ringdriften skal fortsette. Per Liahagen tar kontakt med ring 241, 242 og avlsutvalget i Nordland for å

diskutere alternative opplegg for videre avlsopplegg i ringene. De resterende ringene godkjennes for sesongen 2001/2002.

### **Sak 9/02 Foreløpige resultater fra analyse av væreringene**

Det forelå ingen resultater av ringanalysen til møtet.

**Vedtak:** Saken utsettes til neste møte.

### **Sak 10/02 Stimulering av ringene**

Landsrådet drøftet konkretisering av punkt C i Plan for revisjon av saueavlen. Særlig ble et opplegg for bruksdyrkryssing i ring diskutert. Dette vil gi produsentene større mulighet til å tjene penger på salg av slaktelam, men vil stille klare krav til størrelsen på buskapene, ringene og bruken av semin-/elite og prøvevær. Det vil sannsynligvis også medføre at færre værer blir avkomsgransket.

**Vedtak:** Landsrådet for saueavl utsetter vedtak om stimulering av ringene. Avlskonsulenten får i oppdrag å be avlsutvalgene om å vurdere og foreslå ulike tiltak for stimulering av ringdriften.

### **Sak 11/02 Søknad fra ring 163 Sunnfjord sjeviotring om økt eliteparingsandel**

Ring 163 Sunnfjord sjeviotring har søkt om å få øke eliteparingsandelen til 40 %.

**Vedtak:** Landsrådet for saueavl godkjenner at ring 163 øker eliteparingsandelen til 40 % for en prøveperiode på to år (høsten 2002 og 2003). Når prøveperioden er over skal ringen sende rapport og eventuell ny søknad om økt eliteparingsandel.

### **Sak 12/02 Regler for kåring av værlam, kjøttkåring og opplæringsmateriell for kåringsdommere**

Landsrådet har tidligere vedtatt å revidere kåringsreglement og å ferdigstille opplæringsmateriell for kåringsdommere våren/sommeren 2002. Et nytt utkast til kjøttkåringreglement utarbeidet av Per Liahagen og Leiv Sigbjørn Eikje ble gjennomgått på møtet. Det er behov for å prøve ut dette før endelig vedtak om kjøttkåring fattes. I tillegg til dette er avlskonsulenten bare kommet et stykke på vei i arbeidet med å utarbeide retningslinjer for kåring av ulike raser. Det er også kommet ønsker om en gjennomgang av pelsbedømmingen.

**Vedtak:** Landsrådet for saueavl utsetter revisjon av kåringsregler og ferdigstilling av opplæringsmateriell for kåringsdommere til år 2003. Nytt opplegg for kjøttkåring prøves ut høsten 2002 i fylker som selv ønsker det og har kapasitet til ultralydmåling (informasjon sendes fylkene i rundskrivet om kåring). Ken Lunn og avlskonsulenten får i oppdrag å arrangere samling om avlsarbeidet på pelssau.

Avlskonsulenten får i oppdrag å utarbeide retningslinjer for kåring av ulike raser i samarbeid med de ulike interesselagene.

### **Sak 13/02 Morsevneindeks basert på vårvekt**

På grunn av mangelfull dokumentasjon har det tatt lenger tid enn antatt å beregne nye test-morsevneindekser basert på vårvekt vha. programmet DMU. Småfekonsulentene tror nå at problemene lar seg løse relativt raskt.

**Vedtak:** Landsrådet for saueavl opprettholder vedtak om å sende ut test-morsevneindekser. Det skal sendes ut tre ulike morsevneindekser, den ordinære fra høsten 2001, samt to nye basert på vårvekt og høstvekt (en med mest vektlegging av høstvektopplysninger og en med mest vektlegging av vårvektopplysninger). Småfekonsulentene arbeider videre med ferdigstilling av test-morsevneindeksene. Hvis arbeidet tar lang tid sender avlskonsulenten informasjonsskriv til de utvalgte testbuskapene. Dersom arbeidet avsluttes raskt skal småfekonsulentene videreføre arbeidet med beregning av arvbaheter og korrelasjoner for fødselsvekt, for framtidig bruk av fødselsvekt ved vårveing av unge lam.

### **Sak 14/02 Sammenslåing av indekspuljer**

Muligheter og begrensninger når det gjelder sammenslåing av indekspuljer og foreløpige resultater fra ulike testkjøringer ble gjennomgått. Mye tyder på at spælpuljene kan slås sammen til en og at antall puljer for norsk kvit sau kan reduseres til tre. Dette vil få konsekvenser for slaktefrister, indeksnivå osv. for svært mange.

**Vedtak:** Landsrådet for saueavl vil på neste møte bestemme endelig puljeinndeling og tidspunkt for igangsetting av ny puljeinndeling. Det gjennomføres nye testkjøringer mht. følgende puljeinndeling:  
Norsk kvit øst = Østfold, Akershus, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark og Aust-Agder  
Norsk kvit vest = Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane  
Norsk kvit nord = Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms, Finnmark  
Spæl – hele landet / Sjeviot hele landet / Pels hele landet  
Avlskonsulenten sender høringssskriv til avlsutvalgene mht. hvilke slaktefrister som er mulige/ønskelige.

### **Sak 15/02 Uttak av seminværer**

Gruppene som ble oppnevnt for seminværuddak har gjort en god jobb, og det er nå tatt ut (inkludert reserve og i tillegg til de værene som allerede står på Staur) 32 norsk kvit sau (inkludert en avkomsgranska vær av relativt reinrasa rygatype), 6 spæl (inkludert en avkomsgranska farga spælvær), 2 sjeviot, 1 pelssau, 2 suffolk, til sammen 43 værer. Det er også tatt ut noen værer til seminstasjonene i Rogaland, Hordaland og

Troms. Noe arbeid med uttak av gammel spæl, gammelnorsk sau og grå trønder gjenstår.

**Vedtak:** Orienteringen om seminværittaket ble tatt til etterretning. Landsrådet påpeker at mange av værene av typen norsk kvit sau er beslektet med Håtopp og Brattsønn, og at disse værene i hovedsak skal benyttes i bruksbuskaper.

### **Sak 16/02 Brev fra Hordaland om seminestasjoner på Vestlandet**

Hordaland sau- og geitalslag og Avlsutvalget for sau i Hordaland har sendt brev til styret i Nsg, Landsrådet for saueavl og styret i Nsg Semin A/S hvor de ønsker svar på ulike spørsmål knyttet til fersksædstasjon for værere på Vestlandet. Sigurd Krekke har allerede besvart de fleste spørsmålene på kontaktmøte med væreringene i Hordaland 12. mars 2002.

**Vedtak:** Avlskonsulenten får i oppdrag å formulere svarbrev i samarbeid med Nsg Semin A/S og administrasjonen i Nsg.

### **Sak 17/02 Tidspunkt for neste møte**

Flere av landsrådets medlemmer har fått møtekollisjon på dato fastsatt for neste møte i landsrådet (5.-6. juni).

**Vedtak:** Neste møte i landsrådet fastsettes til 12. og 13. juni 2002. Møtet holdes i Kvitfjell-området.

### **Sak 18/02 Orienteringssaker**

- a) Spælavl
- b) Avlsarbeid i sjukdomsområder/møte med Statens dyrehelsetilsyn
- c) Fireårig prosjekt "Semin i sauavlen"
- d) Forslag om kandidat til Bækkedalfondets ærespris
- e) Kontaktmøte Buskerud/Vestfold/Telemark 25. januar 2002
- f) Møte i genressursutvalget 30. januar 2002
- g) Møte om FAO-rapport om husdyrgenetiske ressurser 8. februar 2002
- h) Registrering i buskaper med gammel spæl 19.-20. februar 2002
- i) Kontaktmøte/Årsmøte Finnmark sau- og geitalslag 9. mars 2002
- j) Kontaktmøte Hordaland 12. mars 2002
- k) Kontaktmøte Sogn og Fjordane 15.-16. mars 2002
- l) Møte mellom sjeviotringene 16. mars 2002

**Vedtak:** Orienteringssakene ble tatt til etterretning.

### **Sak 19/02 Eventuelt**

Det var ingen saker under eventuelt.

Signe Dahl  
ref.